

Bara två av elva tv-tillverkare tar både miljöfrågorna och sitt sociala ansvar på tillräckligt stort allvar, visar Råd & Röns granskning.

Brister i socialt ansvar

Flera stora tv-tillverkare tar inte tillräckligt socialt ansvar för sina anställda. Det visar Råd & Röns granskning av elva tv-tillverkare.

Vill du både värna om miljön och bra arbetsförhållanden för anställda och underleverantörer – välj då en tv-apparat från Grundig eller Loewe.

Vi köper tv-apparater som aldrig förr. De nya modellerna hinner knappt ut i butiken förrän de är hopplöst ute. Förra året såldes 885 000 apparater, vilket är rekord, och i år räknar branschen med ännu högre siffror.

Samtidigt ökar intresset för att våra prylar ska vara tillverkade på ett schyst sätt. Än så länge går det inte att köpa en rättvis- eller miljömärkt tv-apparat. Men vissa tillverkare försöker ändå att ta ansvar för miljöfrågor och de människor som arbetar i tillverkningskedjan medan andra fortfarande inte förstått att frågorna är viktiga.

I vår granskning har vi följt tillverkningskedjan från olika tv-modeller från olika tillverkare. Vi har inte undersökt hela tillverkningskedjan utan bara fabriker där tv-apparaterna monteras.

Samtliga modeller har tidigare testas

av Råd & Rön och resultaten har antingen publicerats på webbplatsen eller i tidningen.

Platta tv-apparater för Europamarknaden tillverkas oftast i fabriker i Östeuropa, Storbritannien och Spanien. Genomgående är företagen bättre på miljö- än på arbetsmiljöfrågor, visar undersökningen.

Enligt RoHS-direktivet, restriction on hazardous substances, är det numera inte tillåtet med bly, kadmium och kvicksilver i elektroniska apparater inom EU. Några företag går längre i sitt miljöarbete än vad reglerna kräver. Loewe och Panasonic accepterar till exempel inte halogenbaserade flamskyddsmedel, som kan bilda hälsofarliga gaser om det börjar brinna.

Svarade inte

Flera av de stora tillverkarna verkar däremot inte ha kommit igång med sitt etiska arbete utan får betyget dåligt. De tar alltså inte sitt så kallade CSR-ansvar (Corporate Social Responsibility) på allvar.

Två företag, JVC och Samsung, svarade över huvud taget inte på våra frågor. Sony och LG svarade väldigt sent och lämnade många frågor obesvarade. Inget av de företag som fick betyget dåligt har tillåtit

några besök på fabriker, däremot har vissa tillåtit besök på huvudkontoren. Det har heller inte funnits någon annan offentlig information som visar att företagen arbetar med frågorna och som därmed kunde höja betyget.

Har kommit längst

Grundig och Loewe är de företag som tar störst ansvar för människor och miljö, enligt undersökningen. Grundig och Loewe har inga skrivna uppförandekoder utan kommunicerar direkt med sina underleverantörer om sina krav. Företagen har svarat på frågorna och tillåtit besök på fabriker där de utvalda modellerna är tillverkade, så att det har gått att kontrollera att svaren stämmer med verkligheten.

Grundigs modell är tillverkad i Turkiet och Loewes i Tyskland. Grundig erbjuder bland annat barnomsorg åt sina anställda.

Även Panasonic och Pioneer har tillåtit besök på sina fabriker. Men deras betyg dras ner av att de inte tar ett tillräckligt stort socialt ansvar. Alla företag utom Sony har fått betyget mindre bra för informationen till konsumenterna. □

TEXT HELENE GÖTBERG
FOTO ISTOCKPHOTO

Tillverkare	Grundig	Loewe	Panasonic	Pioneer	Toshiba	JVC	LG
Tv-modell	Vision 6 32	Xelos A32	TX-37LZD70F	PDP-4280XA	37Z3030D	LT-42DV8BG	32LT75
Tillverkningsland	Turkiet	Tyskland	Tjeckien	Storbritannien	Storbritannien	Storbritannien	Polen
Samlat omdöme	+	+	●	●	●	-	-
Kommentar	Grundig ägs av det turkiska bolaget Beko Elektronik. Beko tar stort ansvar för miljön och för sina anställda. Är ett av de företag som tar störst ansvar enligt vår granskning.	Ett av de bästa företagen i granskningen. Loewe tar ett stort ansvar för sina anställda och för miljön. Loewe kontrollerar själv sina underleverantörer. Företaget ger stöd till sociala projekt och kulturevenemang.	Stort engagemang i miljöfrågor men för få kontroller av den sociala standarden i den egna produktionen och hos underleverantörer. Stor andel tillfälligt anställda.	Omfattande regelverk inom miljösektorn. Det gick oftast inte att belägga att företaget tar ett socialt ansvar eftersom det inte var möjligt att tala med företagsledningen.	Många CSR-principer finns i skriften form. Dessa kunde inte kontrolleras då det inte var möjligt att besöka fabriken på grund av "strukturella förändringar".	JVC, ett japanskt företag, vägrade att bli kontrollerade. Mycket lite information finns tillgänglig om deras CSR på internet.	LG, ett koreanskt företag, skickade in ett ofullständigt svar på vårt frågeformulär så sent att det inte gick att besöka deras polska fabrik. Mycket knapp information om det sociala ansvarstagandet.
Insyn	+	+	+	+	●	-	-
Svarar på vår undersökning	+	+	+	+	+	-	●
Tillåter besök hos tillverkaren centralt	+	+	+	+	+	-	-
Tillåter besök på produktionsanläggningen	+	+	+	+	-	-	-
Socialt ansvarstagande	+	+	●	●	●	-	-
Miljöfrågor	+	+	+	+	+	●	●
Företagspolicy	+	+	+	+	+	●	●
Arbetsrätt	●	+	●	●	●	-	-
Konsumentinformation	●	●	●	●	●	●	●
Samlat betyg för tv-apparaten i vårt produkttest	50	64	65	61	54	53	57

Tillverkare	Philips		Samsung	Sharp		Sony	
Tv-modell	37PFL9632 D	32PFL7762D	LE-37R86BD	LC-37X20E	LC-42XL2E	KDL-32P3020	KDL-40V3000
Tillverkningsland	Frankrike	Ungern	Slovakien	Polen	Spanien	Slovakien	Spanien
Samlat omdöme	-		-	-		-	
Kommentar	Philips har ett omfattande regelverk kring CSR. Trots det tog de mycket god tid på sig att svara på var deras produktionsställen ligger. Philips ville heller inte godkänna besök på dessa anläggningar, så det har inte varit möjligt att kontrollera informationen.		Samsung, ett ko-reanskt företag, vägrade att bli kontrollerade. Mycket lite infor-mation finns till-gänglig om deras CSR-arbete.	Inget av produktionsställena kunde be-sökas, därför har det inte varit möjligt att kontrollera den information vi fick. Den spanska fabriken är miljöcertifie-rad, den polska ska följa efter.		Sony tillät oss inte att besöka produk-tionsställena. Mycket lite information angående det sociala ansvaret. Däremot är informationen gentemot konsumen-ter bra på internet.	
Insyn	●		-	●		●	
Svarar på vår undersökning	+		-	+		+	
Tillåter besök hos tillverkaren centralt	+		-	+		-	
Tillåter besök på produktionsanläggningen	-		-	-		-	
Socialt ansvarstagande	-		-	-		●	
Miljöfrågor	●		●	●		●	
Företagspolicy	+		●	●		●	
Arbetsrätt	●		-	●		-	
Konsumentinformation	●		●	●		+	
Samlat betyg för tv-apparaten i vårt produkttest	59	55	53	51	50	61	55

Vad säger tabellen?

Granskningen är gjord av Råd & Rön i samarbete med den internationella testorganisationen ICRT. De olika kriterierna i granskningen har viktats. Företagens policies har till exempel viktats lägre medan konsumentinformation och insyn har viktats högre. Socialt ansvarstagande och miljöfrågor har tillmätts stor betydelse.

Tillverkningsland: Landet där modellen är tillverkad.

Samlat omdöme:

+ = Acceptabelt
 ● = Mindre bra
 - = Dåligt

Insyn: Offentlig information som visar att företaget arbetar med socialt ansvarstagande och miljöfrågor. Har svarat på frågorna i undersökningen. Tillåter besök hos tillverkaren centralt och på produktionsanläggningarna där modellen tillverkas. Samarbetar med organisationer som arbetar med frågorna, eller med fackföre-

ningar. Om det inte gick att visa att uppgifterna stämde blev det ett lägre betyg.

Socialt ansvarstagande: Den sociala standarden på fabriken utvärderades, liksom tillverkarens krav och kontroller och hur det påverkar leverantörskedjan. En undersökning om frivilliga sociala åtaganden gjordes också.

Miljöfrågor: Miljökrav som ställs på produktionen, kommunikation och att kraven kontrolleras.

Företagspolicy: Företagens riktlinjer för miljö och socialt ansvar.

Arbetsrätt: Frivilliga sociala åtaganden som till exempel dagis till de anställdas barn, pensions- och sjukförsäkringar, utbildning och om handikappade och kvinnor har chefspositioner.

Konsumentinformation: Information till konsumenterna om hur företagen tar ansvar för etik och miljö.